

**DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS
EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYE**

**HONVÉD UTCAI TAGINTÉZMÉNYÉNEK
SZAKMAI SAJÁTOSSÁGAI**

TARTALOMJEGYZÉK

1. AZ INTÉZMÉNY ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓI	3
2. FELADAT ELLÁTÁS A DMJV EGYESÍTETT BÖLCSŐDEI INTÉZMÉNYE HONVÉD UTCAI TAGINTÉZMÉNYÉBEN	3
2.1. BÖLCSŐDEI ALAPELLÁTÁS	3
2.2. GYERMEKEK NAPKÖZBENI ELLÁTÁSÁHOZ KAPCSOLÓDÓ EGYÉB SZOLGÁLTATÁSOK	4
2.3. SPECIÁLIS FELADATELLÁTÁS	4
3. ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS TERÜLET JELLEMZŐI	5
3.1. INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA	5
3.2. SZEMÉLYI FELTÉTELEK	6
3.3. TÁRGYI FELTÉTELEK	7
4. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS - GONDOZÁS CÉLJA, ALAPELVEI	8
5. FELADATELLÁTÁS RÉSZLETES SZAKMAI TARTALMA	9
5.1. GYERMEKKÉP	9
5.2. A BÖLCSŐDEI NEVELÉS FELADATA	10
5.2.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése	10
5.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása	10
5.2.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	11
5.2.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	11
6. KIEMELT SZAKMAI CÉLKITŰZÉSEINK	11
7. SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓK SZAKMAI FELKÉSZÜLTSGÉNEK BIZTOSÍTÁSA	16
7.1. SZAKEMBERKÉP	16
7.2. KÉPZÉS, TOVÁBBKÉPZÉS	16
7.3. ÖNKÉPZÉS	16
7.4. BÖLCSŐDEI DAJKA KÉPZÉS	17
8. A BÖLCSŐDE KAPCSOLATRENDSZERE	17
8.1. KAPCSOLATTARTÁS A CSALÁDOKKAL	17
8.2. EGYÜTTMŰKÖDÉS PARTNER INTÉZMÉNYEKSEL	17
8.3. KAPCSOLAT AZ ÓVODÁKKAL	18
8.4. EGYÉB KAPCSOLATOK	18
9. A TÁJÉKOZTATÁS HELYI MÓDJA	18

1. Az intézmény általános információi

Az intézmény neve:	Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye
Az intézmény székhelye:	4024 Debrecen, Varga utca 23.
Működési területe:	Debrecen közigazgatási területe
Az intézmény Gyvt. szerinti besorolása:	Gyermekjóléti alapellátás
Az intézmény Gyvt. szerinti típusa:	Gyermekek napközbeni ellátása
A szolgáltató tevékenység formája:	Bölcsőde
A tagintézmény neve:	DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Honvéd Utcai Tagintézménye
A tagintézmény címe:	4026 Debrecen, Honvéd u.16.
A tagintézmény elérhetősége:	(52) 414-490, 30/924-1146, bolcsi14@net-portal.hu
Férőhelyszám/csoport:	116/10

2. Feladat ellátás a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Honvéd Utcai Tagintézményében

A Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény értelmében intézményünk alapellátás keretében fogadja a gyermekeket 20 hetes kortól – 3 éves korig. Napközbeni ellátás keretein belül biztosítjuk a családban nevelkedő gyermekek életkorának megfelelő személyes gondoskodást, hogy mindennapjaikat szeretetteljes, nyugodt légkörben éljék. Tudatosan törekszünk az esélyteremtésre, a negatív hatások mérséklésére, a pozitív hatások felerősítésére. Nevelünk, gondozunk, ezáltal segítjük a szülők munkavégzését, munkaerő piaci visszatérését, képzésben való részvételét.

2.1. Bölcsődei alapellátás

Tagintézményünk az alapprogramban meghatározottak szerint alapellátás keretében biztosítja az egészséges, bölcsődés korú gyermekek napközbeni ellátását, illetve speciális feladatellátás keretében a sajátos nevelési igényű gyermekek rehabilitációjának és rehabilitációjának segítését, valamint diétás étkeztetést az azt igénylő gyermekek részére. Az alapprogrammal összhangban arra törekszünk, hogy a gyermekek mindenek felett álló érdekét tartsuk elsődlegesnek, valamint a gondjainkra bízott gyermekekből családjaikkal együttműködve a világra nyitott, érdeklődő, önálló, a társadalmi együttélés alapvető szabályait elfogadó és betartó gyermekeket neveljünk.

2.2. Gyermek napközbeni ellátásához kapcsolódó egyéb szolgáltatások

Időszakos gyermekfelügyelet

A családi nevelést támogató gyermekfelügyelet szolgáltatást normál bölcsődei csoportban, biztonságos, nyugodt környezetben valósítjuk meg üres férőhely esetén. A gyermekeket a bölcsőde nyitvatartási idején belül, előzetes jelentkezés után, szolgáltatási díj befizetése ellenében fogadjuk. Igény szerint étkezési lehetőséget is biztosítunk, külön térítési díjért.

A szolgáltatás során figyelembe vesszük a kisgyermeknevelés-, gondozás szakmai alapelveit és gyakorlatát.

Az elmúlt néhány évben ezt a szolgáltatást nem tudtuk biztosítani, mert intézményünk feltöltöttsége 100%-os volt.

Rugalmas-hosszított nyitva tartás

2007 óta rugalmas, hosszított nyitva tartás lehetősége segíti azokat a családokat, akik a bölcsőde nyitvatartási idején túl igénylik gyermekük további felügyeletét. Este 18-19 óra között vehetik igénybe a szülők a hosszított nyitva tartás alatti gyermekfelügyeletet, melyet szakképzett kisgyermeknevelő biztosít egy bölcsődei dajka segítségével. Ezt a szolgáltatást a bölcsődébe felvett gyermekek szülei igényelhetik külön térítési díj ellenében. A gyermekek részére vacsorát is biztosítunk a szülő kérésére, melynek szintén külön térítési díja van.

2.3. Speciális feladatellátás

Diétás étkeztetés

Az alapellátáson túl bölcsődénkben 1985-től biztosítunk diétás étkezést. Az ételallergia minden életkorban kialakulhat, de leggyakoribb csecsemő- és kisgyermekkorban. Előfordulása az utóbbi években emelkedő tendenciát mutat. A diétás étkezést igénylő gyermekek száma egyre növekszik, és a diéták fajtái is súlyosbodnak. **Szakorvosi (gasztroenterológus) igazolás alapján, a gyermekek állapotának megfelelő, dietetikus által tervezett, egyéni étrendet biztosítunk.** A központi élelmezésről érkeznek a nyersanyagok, alapanyagok, melyek helyben kerülnek felhasználásra. A nyersanyagokat szigorúan már a főzési technológia során el kell különíteni egymástól. A diétás konyhán erre a megfelelő eszközök, edények rendelkezésre állnak. Az ételek elkészítését szakképzett diétás szakácsnő végzi a dietetikus és az élelmezésvezető iránymutatásaival. Tagintézményünkben kiszállításra kerülnek diétás menük azokba a tagintézményekbe is, ahol szintén fogadnak diétás étkezést igénylő gyermeket. Az érintett bölcsődéket igyekszünk tanácsadással is segíteni az ételek tárolása, adagolása és tálalása tekintetében.

Speciális csoport

A csoport 1986 szeptemberében kezdte meg működését, azóta folyamatosan részt vállal a debreceni korai fejlesztést, ill. fejlesztő felkészítést igénylő gyermekek ellátásában, speciális pedagógiai megsegítésében. A gyermekek szakértői bizottság szakvéleményével kerülhetnek a csoportba. Fejlesztésüket gyógypedagógus végzi.

A mi feladatunk a csoportba felvett érzékszervi-, beszéd-, értelmi- és/vagy mozgásfejlődésében akadályozott 2–6 éves gyermekek nevelése, gondozása. Igyekszünk a családokat speciális gondozási tanácsokkal is segíteni.

Férőhely szám/csoport: 12/2

3. Ellátandó célcsoport és terület jellemzői

3.1. Intézmény bemutatása

A Honvéd Utcai Tagintézmény 1979-ben nyitotta meg kapuit, jelenleg 116 férőhellyel, 5 nevelési-gondozási egységen belül 10 gyermekcsoport működik. A csoportok létszáma az oda járó gyermekek életkorának megfelelően 12-14 fő. Intézményünk elismerésnek örvend a debreceni kisgyermekes családok körében. Kihasználtságunk évek óta optimális. Bölcsődénk a város központjában – a libakerti lakótelep déli részén – a Honvéd, Csemete és Mester utcák által határolt területen helyezkedik el. Közvetlen szomszédságunkban található a Debreceni Arany János óvoda (korábban Hajó utcai óvoda). A közelben található még az Ifjúság utcai, a Thaly Kálmán utcai, valamint a Sinay Miklós utcai óvoda. A harmadik életévüket betöltött gyermekeink többsége ezekben az óvodákban kezdi el az óvodás éveket. A bölcsőde gyalogosan, autóval és tömegközlekedési eszközökkel (autóbusz, villamos) is jól megközelíthető. A közelben lakó családok előszeretettel választják intézményünket, de fogadjuk a város különböző részeiről érkezőket is. A lakóhely mellett a szülők munkahelyének, közelsége is nagy szerepet játszik a bölcsődeválasztás során, illetve a közelünkben található óvodák és általános iskolák a (Debreceni Egyetem Arany János gyakorló általános iskolája, a Dózsa György Általános iskola). A reggeli érkezés és délutáni hazaindulás során nagy segítség a családoknak, ha egyszeri parkolással tudják megoldani gyermekeik bölcsődei, óvodai és iskolai elhelyezését. A DMJV Családsegítő és Gyermejjóléti Központ szakemberei is gyakran kérik egy-egy veszélyeztetett környezetben, vagy hátrányos helyzetben élő kisgyermek közösségi elhelyezését. Esetükben a családok szociális helyzete, diszfunkcionális működése indokolja a felvételt. Igyekszünk ezen kéréseknek a legrövidebb időn belül eleget tenni, segítve a gyermek, és a család helyzetén. Bölcsődei szolgáltatásainkat igénybe vevő családok eltérő szociokulturális körülmények között élnek, egzisztenciális és a szülők iskolai végzettsége tekintetében is. A gyermekek nagy része rendezett anyagi körülmények között élő családból érkezik, de növekvő tendenciát mutat azon családok száma, akik átmeneti vagy tartós anyagi problémákkal küzdenek. A pandémia nagyban megváltoztatta a családok életét. A szülők iskolai végzettségét tekintve az általános iskola nyolc osztályát elvégző, szakiskolát, gimnáziumot, főiskolát, egyetemet végzett szülő is található intézményünkben. A családok nagy része házasságban vagy élettársi kapcsolatban él, de növekszik a válások száma, ezáltal nő az egyszülős családok száma, illetve a mozaik családok száma is. Emelkedik azon szülőknek a száma is, akik az alacsony jövedelem, illetve munkahelyük megtartása miatt kénytelenek a tervezettnél korábban visszaállni a munkába, ezért jelentősen megnőtt a két éven aluli gyermekek száma. Erősödik a bölcsőde szociális funkciója a szülők leterheltsége, az anyagi javak megteremtése miatt.

Nagy figyelmet fordítunk a hátrányok kompenzálására, az esélyegyenlőség megteremtésére. Valamennyi munkatársunk lelkiismeretes munkája és gyermekszeretete hozzájárul a szakmai munka színvonalának emeléséhez. Szeretetteljes, elfogadó környezet kialakítására törekszünk, melyben gyermek és felnőtt egyaránt jól érzi magát. A családok fontosak számunkra, igyekszük némi terhet levenni a vállukról a napközbeni ellátás során. A szülők elégedettek szakmai munkánkkal, ezt mutatja az is, hogy második, harmadik gyermeküket is hozzánk hozzák, ismerőseiknek ajánlják intézményünket, illetve óvodába távozás után is rendszeresen visszajárnak, tartják a kapcsolatot kisgyermeknevelőikkel. A csoportok összeállításánál figyelembe vesszük a gyermekek életkorát, a fiú-lány arányt, és lehetőségeinkhez mérten a szülők igényeit.

Családbarát intézményként, szolgáltatóhelyként állunk a kisgyermekes családok szolgálatára. Ezt a címet 2022-ben hivatalosan is megkaptuk. Nagyon örülünk neki, hiszen

elsődleges célunk, hogy a gyermekek és családjaik elégedettek legyenek, segíteni tudjuk a szülőket munkavállalási esélyeik növelésében, életminőségük javításában.

Debrecen Megyei Jogú Város Egyesített Bölcsődei Intézménye a Széchenyi 2020 program keretében több tagintézményét érintő felújítási projektet nyert, melynek részeként intézményünkben energetikai felújítás valósult meg. Bölcsődénk korszerűbb, modernebb, energiahatékonyabb lett. A szülők és gyermekeik egy olyan tagintézményt látogathatnak, mely mind esztétikailag, mind pedig kényelem és komfortosság szempontjából megfelelő.

3.2 Személyi feltételek

Munkakör	Létszám (fő)	Végzettség vagy kinevezés jellegű
Bölcsődevezető	1	Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA
Kisgyermeknevelő	22	Csecsemő- és kisgyermeknevelő BA, Csecsemő- és kisgyermeknevelő, Csecsemő és gyermekgondozó, Gyermek gondozó-nevelő
Bölcsődei dajka	5	Technikai dolgozó
Szakácsnő	2	Szakács, diétás szakács
Konyhai kisegítő	4	Konyhalány
Egyéb kisegítő, mosónő	1	Technikai dolgozó
Varrónő	1	Varrónő

Dolgozóink összlétszáma 36 fő, ebből **a kisgyermeknevelők létszáma a bölcsődevezetővel együtt 23 fő, bölcsődei dajkák száma 5 fő.** Kisgyermeknevelői kollektívánkra az átalakulás jellemző. A fluktuáció oka nyugdíjba vonulás, anyai örömök és pályamódosítás. Életkor tekintetében heterogén az összetétel. Jellemző a sok éves szakmai tapasztalat és a rutin, valamint a pályakezdők fiatalos lendülete, munkamorálja. Valamennyi kisgyermeknevelő szakképzett, magas fokú hivatástudattal, elkötelezettséggel rendelkezik. Szeretettel, odafigyeléssel nevelik-gondozzák a rájuk bízott gyermekeket. **Diplomás kisgyermeknevelőink száma 16 főre emelkedett.** Egyre több szakember törekszik magasabb szintű szaktudás, a diploma megszerzésére, melyet intézményünk teljes mértékben támogat.

Jelenleg **1 fő Kjt. szerinti és 2 fő pedagógus gyakornokunk** van.

Speciális csoportunkban két kisgyermeknevelő gyógypedagógiai asszisztens végzettséggel is rendelkezik. A csoportban dolgozó gyógypedagógus a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat munkatársa. A Szakértői Bizottság által kiadott szakvéleményben meghatározott időkeretben és formában végzi a csoportba járó gyermekek fejlesztését. A szakemberek elkötelezettsége, hivatástudata, gyermekszeretete nagymértékben elősegíti a gyermekek fejlődését. Fejlesztésük nem merül ki a kötelezően kapott fejlesztő órákban, hiszen egész napos ellátásban részesülnek, melynek eredményeként szocializációjuk, kommunikációjuk, önkiszolgálási tevékenységeik a biztonságot nyújtó napirendnek, valamint a szokásrendnek köszönhetően jobban fejlődik.

A bölcsődei dajkák, a szakácsnők, a konyhalányok, a mosónő és a varrónő felelősségteljes munkájukkal segítik a színvonalas gyermekellátást. Igyekszünk segíteni, támogatni egymást, hiszen mindenki munkája fontos és csak összefogva, együttesen tudunk biztonságot, nyugodt légkört teremteni.

Szakmai munkánkhoz iránymutatást, segítséget az intézmény vezetőjétől, helyettesétől, a szaktanácsadótól, valamint a gyermekpszichológustól kérhetünk.

A tagintézmények étlapját szakképzett ételmezésvezető állítja össze figyelembe véve a gyermekek életkorát és a mindenkori hatályos közétkeztetési szabályokat. A diétás étlapokat dietetikus készíti el a diéta fajtájának megfelelően.

3.3. Tárgyi feltételek

A bölcsőde működésének feltételei adottak, az ingatlan alkalmas az alapító okiratban rögzített feladatainak ellátására.

Öt nevelési-gondozási egységben 10 gyermekcsoport működik: Micimackó - Füles, Méhecske– Pillangó, Holdacska – Napocska, Cica – Katica, Süni – Bambi elnevezéssel.

Négy nevelési-gondozási egységben normál bölcsődei ellátást igénylő gyermekek nevelése-gondozása történik. Egy nevelési-gondozási egységben a sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása folyik korai fejlesztés keretében. Az udvaron való találkozás, a közös programok során megvalósul a szociális integráció, mely a gyermekek elfogadóképességét, a másság elfogadását növeli kora gyermekkortól kezdve. A személyi és tárgyi feltételek ennek megfelelően vannak kialakítva.

Alapterület és a kapcsolódó helyiségek tekintetében négy gondozási egységben megegyeznek a feltételek, egyben speciális helyzetéből adódóan minimálisan eltér. A gondozási egységek része: 2 csoportszoba, 1 fürdőszoba, 1 gyermeköltöző, 1 babakocsi tároló és a játszóudvar.

Csoportszobáink szépek, tiszták, esztétikusak, a gyermekek életkori és egyéni sajátosságaihoz, igényeihez igazodó bútorokkal, játékeszközökkel berendezettek, biztosítva egészséges fejlődésüket, mozgás és játékigényük kielégítését. Törekszünk a csoportok felszerelésének korszerűsítésére. Eszközbeszerzés keretében megújultak csoportszobáink, fürdőszobáink, gyermeköltözőink beépített szekrényei. Intézményi támogatással az irodabútorok egy részének cseréje is megvalósult.

Igyekszünk jó minőségű játékeszközöket biztosítani a gyermekek számára, melyek biztonságosak, kreatív tevékenységre ösztönzőek és esztétikusak, valamint az egészségügyi és pedagógiai szempontoknak is megfelelnek. A játékokat alapítványunk támogatásával, illetve intézményi forrásból tudjuk megvásárolni. A gyermekek igényeinek megfelelően nyitott polcokon, illetve kosarakban helyezzük el, hogy mindenki szabadon választhasson közülük. A játékkészlet összeállításánál és a csoportszobák berendezésénél figyelembe vesszük a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait.

Kiemelt figyelmet fordítunk arra, hogy környezetünk rendezettsége, esztétikája elősegítse a gyermekek érzelmvilágának gazdagodását.

A bölcsőde udvara tágas, parkosított, ideális környezetet biztosít a szabadlevegőn való tartózkodáshoz, élményszerzésre, tapasztalatgyűjtésre ad lehetőséget. Udvaraink füvesítettek, a fák árnyékot biztosítanak a nagy melegben. A Honvéd utca felőli udvarunk egy része korszerű gumiborítást kapott, másik része pedig füvesített. Ezen az oldalon a medencék helyett vízpermetező lett kialakítva, mely több lehetőséget biztosít a gyermekeknek a nagy nyári melegben való hűsölésre. Szeretnénk a másik oldalra is vízpermetezőt telepíttetni! Az udvaron rögzített és mobil nagymozgást fejlesztő játékok állnak a gyermekek rendelkezésére.

A csoportszobákhoz közvetlenül kapcsolódó burkolt, árnyékolóval ellátott játszóterasz, minden évszakban változatos játéklehetőséget kínál gyermekeink számára.

Az energetikai felújítás keretében kicserélődtek a nyílászárók, külső szigetelést és új színt kapott az épület, fűtésünk korszerűbb lett, a csoportszobák és a hozzájuk kapcsolódó helyiségek belső festése is megvalósult, valamint napelemek kerültek felszerelésre a tetőn.

Négy gondozási egységben közel azonosak a tárgyi feltételek, a speciális csoportunkban azonban eltérő, reagálva a gyermekek sajátos nevelési igényéből fakadó szükségletekre. Speciális jellegéből adódóan a helyiségek funkciója igazodik a csoport igényeihez. Ennek értelmében a gondozási egységben 2 csoportszoba, 1 egyéni foglalkoztató, fürdőszoba, 1 gyermeköltöző és 1 babakocsi tároló található. A csoportszobák, illetve az egyéni foglalkoztató rendelkezik minden olyan speciális eszközzel, amely lehetővé teszi a sajátos nevelés, korai fejlesztés megvalósítását.

2008. szeptemberében beindult az állatasszisztált terápiás foglalkozás mindkét csoportszobában, heti 1 alkalommal (kutyaterápia). Az eddigi tapasztalatok a terápiával kapcsolatban nagyon jók. Szeretnénk tovább folytatni az elkövetkező években is, ehhez azonban anyagi forrásra lesz szükségünk, melynek felkutatására, elérésére törekszünk.

2009. októberében bevezetésre került a zeneterápia, szakképzett zenetanár vezetésével. A csoport gyógypedagógusának közreműködésével mindkét csoportszobában jelenleg is sikeresen, heti rendszerességgel alkalmazzuk, hiszen a zene nagyon intenzíven hat a gyerekekre. A zeneterápia arra épül, hogy a zene érzelmeket mobilizál, melyek terápiás hatásúak. Felnőtteknek, gyerekeknek egyaránt természetes igényük van a zenére, és nagyon pozitív hatása van rájuk. Ezen terápiák hagyománnyá váltak bölcsődünkben, folyamatosan korszerűsítjük a gyermekek igényeihez igazodva.

Kialakítottunk egy tornaszobát "Mocorgó-nak" neveztük el. Különbő mozgásfejlesztő eszközökkel szereltük fel: bordásfal, labdamedence, csúszda, különböző szivacs modul elemek, tükör, labda, babzsák, karikák...

A gyermekek nagy örömmel használják, ha az időjárás nem teszi lehetővé a szabad levegőn való tartózkodást. A speciális csoportba járó gyermekek egyéni mozgásfejlesztését a gyógypedagógus ebben a helyiségben valósítja meg.

Prevenációs jelleggel só szoba került kialakításra a hozzánk járó gyermekek és családjaik részére. Ősztől tavaszig heti egy alkalommal napirendbe illesztett tevékenységként látogatják a gyermekek kisgyermeknevelőikkel, illetve délután a szüleikkel közösen is eltölthetnek egy kis időt. A szobát úgy alakítottuk ki és rendeztük be, hogy többféle tevékenység végzésére is alkalmas legyen. Építhetnek, rajzolhatnak, babázhatnak, mesekönyvet nézegethetnek a gyermekek, illetve diafilm vetítésére is alkalmas. Játékos helyzetben élvezik a só jótékony hatását megelőzőként, valamint a légúti megbetegedések és tüneteik is enyhülnek.

Az intézményben használt textíliák mosása, vasalása a helyben lévő mosodában valósul meg.

A varrónő végzi a textíliák, védőruhák varrását, javítását, valamint munkájával nagymértékben hozzájárul a csoportszobák esztétikus díszítéséhez is. Falvédőket, párnákat, textil játékokat készít, melyeket a gyermekek előszeretettel használnak.

Saját főzőkonyhával rendelkezünk, melyen a központi ételmezésről kiszállított nyersanyagok, alapanyagok kerülnek felhasználásra. Az ételmezésvezető által elkészített étlapokat a szülők számára is elérhetővé tesszük.

4. A bölcsődei nevelés - gondozás célja, alapelvei

A Bölcsődei nevelés gondozás országos alapprogramja a családokkal való együttműködés kapcsán a **családi nevelés elsődlegességét** emeli ki, erre építve a bölcsődei ellátást. Az ellátásban együttműködő szakemberek feladata a **család rendszerszemléletű megközelítése**, a szülői kompetencia megerősítése. A gyermek harmonikus fejlődéséhez elengedhetetlen a szülő és a kisgyermeknevelő közötti bizalmi kapcsolat kialakulása. Ennek elsődleges színtere a családlátogatás, melynek során a család és a gyermek együttes megismerésére van lehetőségünk. A gyermek fizikai és érzelmi biztonságának megteremtésével, odaforduló

szeretettel, elfogadással kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával segítjük adaptációját és további fejlődését. A legjobban a szülő ismeri gyermekét, a vele való együttműködés során kisgyermeknevelőink fontos információt kaphatnak a fejlődéséről, szokásairól, ugyanis a beszoktatás megkezdésével a gyermek nevelése-gondozása közös feladatuk lesz. A partneri viszony alakulásával a szülők és a kisgyermeknevelők által érvényesül **az egységes nevelőhatások elve**. Nagyon fontos a szülő és a kisgyermeknevelő közötti megfelelő kommunikáció. Beszélgetéskor mindig pozitívak vagyunk, így kezdjük és fejezzük be a beszélgetést, akkor is, ha problémákról beszélünk. Utánanézzünk, hogyan tudnánk a problémákat, nehézségeket közösen megoldani. Rendszeresen megosztjuk a szülőkkel a gyermek sikereit, hangsúlyozzuk a közös munka fontosságát. A kisgyermek beszoktatása során a legfőbb rendező elv a **fokozatosság elve**. A gyermeknek a szülő után az első biztos pont a saját kisgyermeknevelője lesz, aki szaktudásával az **egyéni bánásmód** elvét alkalmazva támogatja fejlődését. Saját kisgyermeknevelője végigkíséri fejlődését a beszoktatástól kezdve az óvodába távozásig. A **kisgyermeknevelő személyiségével hat** a gyermekekre, minden helyzetben minta számára, akit szívesen utánoz. A **gondozási helyzetek mindegyike egy bensőséges helyzet**, melynek során nem csak szükségletei kielégítése valósul meg, hanem nevelés és információ átadás is történik. Kiemelt figyelmet fordítunk a csoportszobában és az udvaron is a biztonságos környezet, valamint a gyermekek harmonikus fejlődése szempontjából elengedhetetlen napirend kialakítására. A csoportokban a gyermekek életkorát figyelembe véve alakítjuk a napirendet, elegendő időt biztosítva számukra önállósodási törekvéseik megvalósítására. A napirend **állandóságot, biztonságot, stabilitást** jelent számukra, melyet a személyi állandóság is megerősít. A gyermek fő tevékenysége a játék, melynek során **élményekhez, tapasztalatokhoz** juttatjuk őt, segítve a spontán tanulást, mely nem más, mint a **gyermeki kompetencia készítés támogatása**. A testmozgás megszerettetése is játékos formában történik. A mozgás pozitívan hat az idegrendszerre, a növekedésre, az egészség fenntartására, a betegségek megelőzésére, segíti az én-tudat fejlődését és az alkalmazkodást. Lehetővé teszi a gyermekek számára, hogy ismerkedjenek a világgal, saját testükkel, képességeikkel. Mondókás, mozgásos játékok formájában begyakorolhatják a különböző mozgásformákat a csoportszobában és az udvaron egyaránt.

5. Feladatellátás részletes szakmai tartalma

5.1. Gyermekkép

*„Zene nélkül nincs teljes ember”
/Kodály Zoltán/*

Célunk, hogy nyugodt, békés környezetben társaik és a környezetük felé nyitott, a zene, a mondóka, vers, mese iránt érdeklődő, tevékeny gyermekeket neveljünk, hogy megalapozzuk, fejlesszük és megerősítsük a pozitív személyiségjegyeiket.

*“A mese olyan lelki táplálék, amely életre szóló nyomokat hagy a gyermekben”
/Kádár Annamária/*

5.2. A bölcsődei nevelés feladata

A bölcsődei nevelés gondozás feladata a családban nevelkedő kisgyermek napközbeni ellátásának és esetlegesen kiegészítő szolgáltatásoknak biztosításával 20 hetes- 3 éves egészséges és 20 hetes- 6 éves sajátos nevelési igényű gyermek testi- és pszichés szükségleteinek kielégítése, az optimális fejlődés elősegítése.

5.2.1. A családok támogatása, annak erősségeire építve a szülői kompetencia fejlesztése

Igyekszünk a család helyzetének megismerésére, nyomon követésére, speciális szükségleteik, esetleges problémáik felismerésére, a problémák okainak felderítésére, megoldási alternatívák felkínálására. A családok megismerésének elsődleges színtere a családlátogatás, melynek során otthoni környezetben ismerhetjük meg a gyermeket és szüleit. Fontos színtere a bizalmi kapcsolat megalapozásának, mely a gyermek harmonikus személyiségfejlődését segíti. A kisgyermeknevelők tájékozódhatnak gyermeknevelési szokásaikról, a gyermeknek a családban elfoglalt helyéről, fejlődéséről, a család erősségeiről, gyengeségeiről. A szülővel történő beszoktatás során a kisgyermeknevelő további fontos információkhoz juthat a családdal kapcsolatban. Megfigyelheti a gondozási helyzeteket, hogyan viszonyul a gyermek és szülője egymáshoz. A szülők is megismerhetik a bölcsődei napirendet, a gyermekcsoport szokásait, beleláthatnak a kisgyermeknevelők munkájába, részesei lehetnek mindennapi életünknek, megtapasztalhatják gyermekük viselkedését a közösségben. Figyelünk arra a későbbiekben is, hogy a napi betekintések alkalmával tájékozódhassanak a gyermek viselkedéséről, fejlődéséről. egyéni tanácsadással is segítjük a szülőket, megerősítve őket szülői kompetenciájukban. Szülőcsoportos beszélgetések alkalmával a szülők által felvetett témakörökről, az őket érintő aktuális kérdésekről beszélgethetnek a kisgyermeknevelőkkel, ezzel is támogatva, megerősítve őket. A különböző alkalmakhoz kapcsolódó rendezvényeken pl. gyermeknap, szüreti multság, a családok együtt vehetnek részt a kisgyermeknevelők által összeállított programokon, tovább erősítve az intézmény és a család kohézióját.

5.2.2. Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása

Az egészségmegőrzést, az egészséges életmódra való nevelést kisgyermekkorban kell elkezdni kialakítani, „megtanítani” a gyerekekkel. Az egészséges életmódra nevelés nemcsak a betegségek megelőzésének módjára tanít, hanem az egészséges állapot örömteli megélésére és a harmonikus élet értéként való tiszteletére is nevel. Speciális helyzetünkből adódóan, a diétás étkeztetés kapcsán nagy hangsúlyt helyezünk arra is, hogy felhívjuk a szülők figyelmét az egészséges táplálkozás jelentőségére. Nem mindegy, hogy mit és milyen életkorban adunk a gyermeknek. Sok esetben pl. a túl korán bevezetett, a gyermek életkorának nem megfelelő ételféleség okoz allergiát. Minden szülő vágya, hogy gyermeke jól fejlődjön, jó étvágyú és egészséges legyen, tanácsainkat örömmel fogadják. Az egészséges életmód támogatása kapcsán gyümölcs és zöldségnapokat szervezünk a gyermekeknek, ahol lehetőségük van a kóstolásra. Igyekszünk minél több gyümölcsöt és zöldséget megismertetni és megkóstoltatni a gyerekekkel. Kiemelt figyelmet fordítunk a csoportszobában és a szabadlevegőn való tartózkodás során is a biztonságos környezet megteremtésére, az egészséges fejlődés támogatására.

Egy régi vágyunk valósult meg, amikor elkészült a só szoba, melyhez LED lámpával kivitelezett gyógyító- nyugtató égősort csatlakoztattunk. A színterápia belső harmóniát teremt és nyugalmat áraszt. Kiemelt szakmai célunk a zenei és az irodalmi nevelés, mely a só szobában is érvényesülhet. Énekes, mondókás játékok, mesehallgatás, diafilmvetítés, az

intenzívebb ki- és belézés, a kisgyermeknevelő éneke, a színterápiához hasonlóan nyugalmat áraszt, jó kedvet teremt. A szoba kúraszerű használata légúti betegségek, allergiás megbetegedések kezelésére javasolt, immunerősítő, és az ellenálló képesség növelését is elősegíti. Aktív időtöltés közben élvezhetik a gyerekek a só terápia jótékony hatásait. Lehetőségük van rajzolni, képeskönyvet nézegetni, babázni, építeni, diafilmet nézni, kirakózni. Nagyon fontos számunkra a gyermekek egészségének megőrzése, egészségvédelme.

5.2.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

Ahhoz, hogy a gyermek testileg, lelkileg megfelelően fejlődjön, szükség van az őt körülvevő biztonságos, nyugodt légkör megteremtésére, mely érzelmi fejlődését és szocializációját is elősegíti. Az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban élés helyzetében, az én-tudat egészséges fejlődésének biztosítása, a bizalmon és elfogadason alapuló társas kapcsolatok alakulása, a kommunikatív képességek fejlődésének segítése hozzájárulnak a gyermek kiegyensúlyozott bölcsődei életéhez. Kisgyermeknevelőink magas szintű szaktudással rendelkeznek, emellett személyiségükre jellemző a nyitottság, az empátia, az elfogadás, így bizalommal teli, szeretetteljes légkört alakítanak ki a csoportban. A bölcsődei élet több lehetőséget nyújt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Ebben sok örömteli pillanat van, de adódnak konfliktus helyzetek is. A kisgyermeknevelő hitelessége, szeretetteljes, de következetes nevelői magatartása segíti a kisgyermeket abban, hogy megtanulja érzelmeit a társadalom, a közösség által elfogadott keretek között megélni és kimutatni. Lehetősége van megismerni és elfogadni mások érzelmi megnyilvánulásait.

5.2.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A gyermek tapasztalás útján tanul, ezért arra törekszünk, hogy minél több lehetőséget adjunk az őt körülvevő környezet megismerésére. Próbálkozásait támogatjuk, erősítjük önbizalmát, biztatjuk, hogy fejezze ki érzelmeit. A mondóka, vers, mese, az ének fejleszti beszédét, bővül a szókincse. A gondozás helyzeteiben a kisgyermeknevelő azáltal, hogy elmondja a gyermeknek, mit csinál, információt nyújt. A napirend segíti az időbeli tájékozódást, a közös tevékenységek során élményeket szerezhet. Megtanulja használni érzékszerveit, fejlődik finommotorikája, mozgása. Ennek feltétele a megfelelő és tevékenységre serkentő tárgyi környezet és a támogató, elismerő, biztató nevelői attitűd. Mind a két terület biztosítására kiemelt figyelmet fordítunk. A gyermekek önállósodási törekvéseit a kisgyermeknevelők türelmesen, támogató attitűdött mutatva kísérik figyelemmel. A gyermekek számára az önállóság felé vezető lépések sikerélményt nyújtanak, amelyet a kisgyermeknevelők dicsérettel erősítenek meg. Kommunikációjuk a gyermekeket további próbálkozásra inspirálják.

6. Kiemelt szakmai célkitűzéseink

- Zenei és irodalmi nevelés, mely a kisgyermek személyiségét gazdagítja, érzelmi intelligenciáját fejleszti.
- A zenén, mondókán, mesén, versen keresztül értékek közvetítése.
- Mesélés, mondókázás során hatással lenni a gyermek beszédfejlődésére.

- A zene és az élő szó, közösségi összetartó szerepének kihasználása az egészséges és az eltérő fejlődésű gyermekek együtt nevelésében, a másság elfogadtatásában, a zeneterápia elemeinek segítségével.

„A zene hatása olyan emberformáló erő, amely kihat az egész személyiségre. Az értékes zene fogékonnyá teszi az embert a szép befogadására, formálja ízlését és emberi magatartását.”
/Kodály Zoltán/

A mesehallgatás, versmondás, dalok hallgatása, ismételtetése a gyermekek számára a nyugodt légkör megteremtése mellett lehetőséget teremt a beszédfejlődésre, az anyanyelv fejlődésére egyaránt. Bölcsődénkben az irodalmi nevelés megjelenik élőbábos meseelőadások, papírszínházak előadások, mesék, mondókák ismételtetése során. Kisgyermeknevelőink tudatosan figyelnek a rendszeres, spontán irodalmi nevelés kialakítására.

- A mese, a vers és a mondóka hallgatása élményt nyújt a kisgyermeknek.
- Segíti a világ megismerését.
- Fejleszti a beszéd és mondatalkotási készséget, segíti a hangok tiszta képzését.
- Mélyíti az önismeretet és oldja a szorongást.

Felgyorsult, rohanó világban élünk, ez kihat a felnőttek, gyermekek mindennapjaira. Egyre többször tapasztaljuk, hogy a gyerekek nyugtalanok, hangosak, nehezen köthető le a figyelmük. A modern technika vívmányai a televízió, telefon, számítógép használatát egyre kisebb korban elsajátítják, órákig is elvannak egyedül. Azt azonban nem szabad elfelejtenünk, hogy a gyermeknek szüksége van a személyes kapcsolatra, a közös együttlétekre, játékokra. Ez kiváló lehetőség az éneklésre, mondókázásra, mesehallgatásra. Az átélt élmény nagy hatással van az értelmi, a beszéd, a gondolkodás, a képzelet, valamint az érzelmi és a szociális fejlődésükre. A síró gyermek az ének, mondóka hallatára megnyugszik, felvidul. Tapasztalataink szerint azokban a csoportokban ahol gyakran hallanak a gyermekek énekszót, mondókát, mesét sokkal nyugodtabbak, kiegyensúlyozottabbak.

Erre alapozva kisgyermeknevelői kollektívánk egyöntetű döntése, hogy a kiemelt szakmai célunk az irodalmi és zenei nevelése legyen. A zene által értékek közvetítését, valamint a másság elfogadását, elfogadtatását a zene, a zeneterápia elemeinek segítségével valósítjuk meg. A mondóka, a vers, a mese, valamint a zene a kisgyermek életkori sajátosságainak megfelelően érzelmileg hat, feszültséget old, hangulatot teremt, mozgásra készítet, önkifejezésre és önfeledt játékokra ad lehetőséget. A zenével kicsi korától kapcsolatban álló gyermek könnyebben tanul, s minden más tevékenységet is sikeresebben végez. A korai életszakaszban a zenei nevelés alapozó jellegű, legfontosabb célja az örömszerzés, a gyermek figyelmének, érdeklődésének felkeltése, a fogékonyság kialakítása, az ízlés formálása az érzelmi intelligencia fejlesztése. A zene mindig közvetlen érzelmeket kelt, érzelmi állapotot, hangulatot teremt ezért elengedhetetlen eszköze nevelőmunkánknak. A közösségi érzés, az összetartozás, a szeretet érzésének fejlesztésében is fontos szerepet tölt be. Kisgyermeknevelők ismerik a rájuk bízott gyermekeket, észreveszik azokat az alkalmakat, amikor egy játékhelyzethez, könyvnevezettséghez egy dal illene, vagy amikor a gyermek a vele való foglalkozásként igényelné az énekes játékot. Az ölbéli játékok, a hőcögtetők, simogatók jó alkalmat adnak a kisgyermeknevelő és a gyermek kapcsolatának elmélyülésére. A kisgyermek minden új iránt fogékony, a kisgyermeknevelő feladata, hogy felkeltse az érdeklődését. Bölcsődénkben nevelői tevékenységünk fontos eleme a mondóka, vers, mese és az ének, a gyermekek irodalmi és zenei érdeklődésének felkeltése. Az emberi

hang velünk született természetes hangszer, s az éneklés segíti, hogy a gyermek megtanulja megfelelően használni beszélő és légzőszervét. A vers, a mondóka, a dal növeli a szókincsét, formálja ízlését, és fontos szerepet játszik a beszédfejlődésben.

Zenei nevelőmunkánkat Forrai Katalin: „Ének a bölcsődében” a „Jár a baba jár”, valamint Gállné Gróh Ilona: „Ringató” című gyűjteményére, népi mondókákra és a népdalok dallamvilágára alapozzuk.

A kisgyermeknevelők kompetenciája, milyen helyzetben, hol alkalmaznak mondókát, éneket, a nyugodt nevelési-gondozási légkör megteremtésére, a gyermekek jó hangulatának érdekében. Célunk a pozitív hangulatkeltés, a néphagyomány őrzése, a zenei készségek játékos formában történő megismerése. A zajkeltő eszközök, a hangszerek megismertetését a napi tevékenység részeként alkalmazzuk. Saját magunk által készített, valamint hangszerboltból vásárolt hangszerekkel bővítjük készleteinket. A magyar zenei nevelés szilárd alapja a közös éneklés, mely hordozza és gazdagítja az anyanyelvi örökséget. A kisgyermeknevelők a gyermekek életkori és egyéni sajátosságait ismerve tudatosan megteremtik azokat a feltételeket, amelyek a fejlesztő funkciók gyakorlására adnak lehetőséget. A tervezésnél figyelembe veszik a fokozatosság elvét, a gyermekek mozgás iránti természetes igényét. Nem a direct tanítás a cél, hanem az élményszerzés, mely által a gyermek nyelvhelyessége, szókincsé, gondolkodása is fejlődik. Az irodalmi és a zenei nevelésnek a gyermeki lét egészét át kell hatnia.

*“A mese az az ábécéskönyv, amelyből a gyermek megtanul saját lelkében olvasni.”
/Bruno Bettelheim/*

Célunk:

- A gyermek zenei és irodalmi érdeklődésének felkeltése.
- A spontán tanulás elősegítése (a mesehallgatás segít a tulajdonságok tanulásában, emberi kapcsolatok alakulásában, az én tudat kialakulásában).
- Érzékennyé tenni a környezet hangjait, és az ének iránt.
- Énekes játékkal az együtténeklés örömeivel érzelmvilágának gazdagítása.

Az irodalmi és a zenei nevelés elvei bölcsődés korra vonatkoztatva:

- Alapozás és előkészítés a későbbi irodalmi és zenei fejlődéshez.
- A kisgyermeknevelő minta, hiszen az énekléssel utánzásra serkenti a gyermeket.
- A népi hagyományok használata, a gyermekekkel való megismertetése.
- A mozgás és az ének együttes megjelenése értelmileg, érzelmileg és zeneileg is fejleszt.

A bölcsődei nevelés-gondozás elvei célkitűzéseinkre vonatkoztatva:

- Életkori sajátosságok figyelembe vétele (csecsemő, típegő, kisóvodás).
- Válogatott dal, mondóka, vers, mese anyag életkoruknak megfelelő legyen (egyszerű, de művészi értékű).
- Személyes kapcsolat a kisgyermeknevelő és a gyermek között.

Az irodalmi és a zenei nevelés tartalma:

- Kötetlen formában, a nap bármely időszakában jelen legyen.
- Napi rendszerességgel, az évszakoknak, aktualitásoknak, a gyerekek életkori sajátosságainak megfelelő terv alapján.

A kisgyermeknevelő irodalmi és zenei nevelési feladatai:

- Mondókák, énekes játékok megismertetése a gyerekekkel.
- Dalolással kedvet keltsen az éneklésre és mintát adjon az önkéntes utánzásra.

- Az énekléshez, mondókázáshoz tartozó játékos mozdulatokkal összerendezett mozgásra készítés.
- Ritmusérzék fejlesztése.
- Hangszerek megismertetése.
- Énekléssel, mondókával a szép kiejtés, a beszédképesség fejlesztése.
- Nyugodt légkör megteremtése.

Az irodalmi és a zenei nevelés megvalósításának módja:

- A kisgyermeknevelők a nevelési évre összeállítják, megtervezik, mit énekelnek, mondókáznak, mesélnek napi rendszerességgel, mit az ünnepek közeledtén, mit alkalmaznak meghallgatásra, vigasztalásra, altatásra. A tervezésnél figyelembe veszik a csoportba járó gyermekek életkorát.
- Naponta többször énekelnek, mondókáznak, mesélnek.
- Műhelymunkák alkalmával közös éneklést, mesélést szervezünk, ahol a kisgyermeknevelők feleleveníthetik a dalokat, mondókákat, meséket, s újakat tanulhatnak egymástól.
- Célunk, hogy minél többféle hangszerrel, hangszközzel ismertessük meg a gyerekeket. Ennek megfelelően különböző anyagokból, termékekből hangszereket, zajkeltő eszközöket készítünk, illetve hangszerekből szerzünk be, melyeket a gyerekek kedvükre használhatnak.
- Kisgyermeknevelőink közül többen főiskolai tanulmányokat folytattak, ahol zenei képzést is kaptak. Közreműködésükkel szeretnénk bevinni az élő zenét a gyermekcsoportokba. Furulya, metalofon kísérettel gyermekdalok megszólaltatása, a hangszerek bemutatása, zenebona napok szervezése.
- Az aktuális énekeket, mondókákat a szülők számára is elérhetővé tesszük. A gyermeköltözőben zenedobozt helyezünk ki, melyben megtalálható az énekek, mondókák szövege.
- Családi délutánokat, ünnepeket szervezünk, ahol a szülőket is szeretnénk bevinni közös éneklésbe, zenélésbe. Hangszeren játszó szülők, nagyszülők közreműködésével vidám délutánok szervezése. Közös a korosztálynak megfelelő értékes zenei anyag biztosításával a gyermekek kedvét, érdeklődését kívánjuk felkelteni a zene, az éneklés iránt. Az örömteli, élményekben gazdag együttlétek alkalmával kívánjuk fogékonyá tenni a gyermekeket a zene iránt.
- Mindennapjainkba beépítjük a papírszínház, élőbáb, mesepárna, mesekötény előadásokat, melyeket munkacsoport tagjaink sajátkezűleg készítenek el és adnak elő.
- Kisgyermeknevelőink a "Ringató" továbbképzéseken tanultakat beépítik a mindennapi zenei és irodalmi nevelésbe.

A másság elfogadása, elfogadtatása a zene, a zeneterápia segítségével

Bölcsődénkben jellegéből fakadóan természetes az együttnevelés. A másság több formájával is találkozunk. Könnyebbé válik a különleges ellátást igénylő gyermekek és az ép gyermekek számára a másság elfogadása, ha naponta találkoznak az udvaron, valamint, ha közös ünnepeket szervezünk, ahol együtt vigadhatnak, közösen élhetik át az ünnepek derűs pillanatait. Az ember mindenképpen társas lény akár ép, akár sérült. Kapcsolatunk a környezetünkben élő emberekkel interakciók útján jön létre. A speciális csoportban a fejlesztő pedagógiai tevékenység célja képessé tenni a gyermeket önmaga és szükségletei kifejezésére, a társas kapcsolatok igényének kialakítására, környezete megértésére. Az interakciós készségek fejlesztésével szeretnénk a gyermekek szociális igényeit erősíteni, képessé tenni olyan cselekvő viselkedésre, mellyel a társadalmi elfogadást és saját beilleszkedésüket, boldogulásukat elérhetik. Ennek egyik eszköze a zeneterápia, melynek

célja, hogy az egyén lehetőségeit feltérképezze, sérült funkcióit javítsa, helyreállítsa, és a terápia következtében a személy minőségileg jobb, örömtelibb életet élhessen. A zeneterápia nonverbális gyógyító módszer. A zenét és a zenei elemeket (hang, ritmus, dallam, harmónia, dinamika) eszközként használja annak érdekében, hogy a kommunikációt, a kapcsolatokat, a tanulást, a kifejezést elősegítse. Fejlesztési célok: szemkéz koordináció, taps, különböző hangszerek megismerése, kipróbálása, a tér megismerése, bemozgása, hallás, halk- hangos megkülönböztetése, lassú- gyors érzékeltetése, dallam-ritmus, hangok, zörejek felismerése, utánzása, a természet, környezet, állatok hangjainak felismerése. A zeneterápia segíti az érzelmek meg és felismerését, a szociális érzékenységet. Fejleszti a kapcsolatteremtés képességét, a mentális és kognitív képességeket, az empátias készséget, a szociális érzékenységet. A közös éneklés vagy zenehallgatás még inkább felszínre hoz olyan élményeket, melyeket szavakkal nehéz, vagy egyáltalán nem lehet megfogalmazni. Speciális csoportunkban a zeneterápiát a gyógypedagógus vezeti heti egy alkalommal a kisgyermeknevelők közreműködésével. A gyermekek fejlődéséhez nagymértékben hozzájárul a zenei nevelés, a zeneterápia. A közös tevékenység fejleszti a kapcsolatteremtési képességüket, élményekhez jutnak a gyerekek. A zeneterápia egyes elemeit kisgyermeknevelőink normál bölcsődei csoportjainkban is alkalmazni tudják. A hangszerek szerepe jelentős a zeneterápiában is, illetve nagy jelentősége van a zenei nevelésben is, ezért előszeretettel használjuk. Motiváló hatásúak, gazdag ingerkörnyezetet biztosítanak, rezgéseket közvetítenek, felkeltik és fenntartják a figyelmet. A zene a gyermek számára olyan, mint a játék, hiszen pusztán az élvezetért játszik, csak azért, mert az jó. Zenélni, ezáltal örömet okozni saját maguknak és másoknak igazi öröm, mely a közösségi élmények és összetartozás egyik legmélyebb forrása.

Szakmai programunk megvalósítása érdekében bővült hangszerkészletünk (furulya, metalofon, csörgők, csengők, kasztanyetta, esőcsináló, dobok, cintányér). A hangszerek megszólaltatásához, használatához a zenei képzettséggel rendelkező kisgyermeknevelők nyújtanak segítséget a többiek számára. Kisgyermeknevelőink „Ringató” képzésen vettek részt, hogy minél magasabb szinten elsajátítsák a kisgyermekkor zenei nevelés módszerét. Gállné Gróh Ilona a módszer megalkotója könyveket is készített, melyek intézményi beszerzés eredményeként minden csoportszobában megtalálhatóak.

Szeretnénk még célkitűzésként bevezetni a “Zöld bölcsőde” programot, melynek célja a környezettudatos szemléletű nevelés. Fontos számunkra a környezettudatos magatartás formálása, alakítása. A felújítás során környezetbarátabbá vált intézményünk, ezért a mindennapjainkban is szeretnénk továbbvinni ezt az elvet.

A program elemei:

- Kézműves tevékenységek során újrahasznosított anyagok, termékek felhasználása.
- A Víz világnapjának 03.22., a Föld napjának 04.22. ,és a Madarak és Fák napjának 05.11. megünneplése, programok szervezése, melyek hagyománnyá válnak, a programokhoz kapcsolódó mondókák, mesék összegyűjtése.
- Télen madáretető készítése műhelymunka keretében, melyeket a gyerekekkel közösen kihelyezünk az udvarra.
- Közös virágültetés az előkertben, virágok gondozása.
- Szelektív hulladékgyűjtés.
- Munkacsoport létrehozása a részletek kidolgozása és a program nyomkövetése érdekében.

7. Szolgáltatást nyújtók szakmai felkészültségének biztosítása

Fontos, hogy kollektívánk szakmailag felkészült, elfogadó legyen.

7.1. Szakemberkép

A kisgyermeknevelő alapvető munkaeszköze saját személyisége. Tudatában van annak, hogy mindenkor minta a gyermekek és a szülők számára. Megjelenésével, szakértelmével az intézmény gyermeknevelési szemléletét tükrözi. Munkáját pedagógiai tudatosság jellemzi, meghatározott nevelési célok mentén, magas szintű nevelésmódszertani ismeretek alkalmazásával dolgozik. A gyermekek életkori sajátosságait jól ismeri, támogatja a személyiség kibontakozását, az önállósodást. Meghatározó tulajdonsága az empátia, a feltétel nélküli elfogadás, gyermekszeretet és az őszinteség. Képes a szülőkkel együttműködni, munkáját jelenlétükben is zavartalanul, hitelesen végzi. Magabiztosságával, rátermettségével megnyugtatja őket. Fontos számára a bizalmi kapcsolat kialakítása a gyermekekkel, illetve szüleikkel egyaránt. Motiválható, képes a változásra.

7.2. Képzés, továbbképzés

Arra törekszünk, hogy kisgyermeknevelőink folyamatos szakmai képzésben részesüljenek. A 9/2000 (VIII. 4) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és szociális szakvizsgáról 2018.07.01-től életbe lépett az új továbbképzési rendelet. A továbbképzéseket tudatosan tervezzük, és azokat részesítjük előnyben, amelyek szakmai célkitűzésünket, az irodalmi és zenei nevelés megvalósítását leginkább támogatják. Lehetőségeinkhez mérten részt veszünk konferenciákon, szakmai napokon. Kisgyermeknevelői értekezleteken a szakmai programunkhoz kapcsolódó kérdésköröket dolgozunk fel, a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával segítjük egymás munkáját. Próbálunk külső előadókat is meghívni, ezáltal is színesíteni a paletát.

Támogatjuk kisgyermeknevelőink továbbtanulási szándékát, diplomaszerezését is.

Pályakezdő kolléganőink szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk és segítjük. A Kjt. szerint a gyakornoki idő az E fizetési osztályba tartozó munkakörben 2 év. 2016. január 1-től a pedagógus életpálya modell kiterjesztése a felsőfokú végzettséggel rendelkező kisgyermeknevelőkre elindította a pedagógus gyakornoki rendszert a bölcsődékben. A pályakezdő kisgyermeknevelő munkáját a szakmai segítője irányítja a mentor kisgyermeknevelő segítségével. A mentor kisgyermeknevelő a gyakornoki idő alatt a gyakornok közvetlen és állandó segítője a munkakör önálló ellátásához szükséges ismeretek megszerzésében. A gyakornoki rendszer segíti az elméleti ismeretek gyakorlatba történő alkalmazását, támogatja a szakmai személyiségfejlődést. Lehetőséget adunk kisgyermeknevelőinknek egymás munkájának megfigyelésére.

Folyamatosan bővítjük szakkönyvtárunk kínálatát, igyekszünk beszerezni a szakirodalmi újdonságokat.

7.3. Önképzés

Kisgyermeknevelőink kiemelt figyelmet fordítanak arra, hogy szakmai felkészültségüket szinten tartásuk, tovább fejlesszék, látókörüket szélesítsék. Szakmai kompetenciájuk erősítése céljából szabadidejükben szakkönyveket olvasnak, internetes felületeken tájékozódnak, gyermekneveléssel kapcsolatos előadásokat hallgatnak meg, ahol eddigi ismereteiket eleveníthetik fel, illetve újakat tanulhatnak. Szabadon választják meg önképzésük anyagát, témáját, de mint bölcsődevezető segítséget, tanácsot is adok

szakirodalom ajánlásával, melyek szakmai programunkhoz kapcsolódnak. Házi könyvtárunkba beszerzett szakkönyveinket előszeretettel olvassák. Havi rendszerességgel tartott értekezleteinken szakmai beszélgetéseket folytatunk a gyermekek nevelés- és gondozását érintő témákban, és számos ide kapcsolódó szakirodalmat is feldolgozunk.

7.4. Bölcsődei dajka képzés

Szakmai létszámunk bővült bölcsődi dajkáink számával, mert mindannyian elvégezték a 20/2017.(IX.18.) EMMI rendelete a bölcsődei dajka, a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személy és a napközbeni gyermekfelügyelet szolgáltatást nyújtó személy képzésének szakmai és vizsgakövetelményei alapján megszervezett tanfolyamot, melynek eredményeképpen megújult szakmai ismeretekkel segítik a minél magasabb színvonalú gyermekellátást.

8. A bölcsőde kapcsolatrendszere

A bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek számára fontos, hogy az ott dolgozók megfelelő kapcsolatot építsenek ki minden társintézménnyel, melyek az ellátásukban érdekeltek és a családok életében segítő szerepet játszanak. Mi is következetesen és tudatosan ápoljuk ezeket a szálakat.

8.1. Kapcsolattartás a családokkal

A bölcsődei nevelés-gondozás a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Biztosítjuk, hogy a szülők betekinthessenek mindennapjainkba, megismerjék a bölcsődei nevelés-gondozás elveit és gyakorlatát.

Ennek formái: bölcsődelátogatás, nyílt napok, családlátogatás, szülővel történő beszoktatás, napi találkozások, írásos kapcsolattartás (családi füzet, faliújság), szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, családi napok, közös ünnepek

Az elmúlt nevelési években és a jövőben is a családi napok alkalmával igyekszünk olyan programokat szervezni, amelyekkel saját kis hagyományokat teremtünk bölcsődénkben. A gyermeknap alkalmával már nem csak a kicsik, hanem a szülők is várják a papírszínház, az élőbáb előadást, az irodali és énekzenei munkacsoportjaink közös műsorait. Ősszel mindenki számára nagy örömet jelent a közös gyümölcs saláta és must készítés, a kézműveskedés során a termésekből apró emléktárgyak elkészítése. Adventi családi napjaink meghitt hangulatát minden szülő örömmel várja, boldogan készítünk együtt apró karácsonyfa díszeket, dekorációkat.

Szülőcsoportos beszélgetéseink során törekszünk arra, hogy olyan kérdéseket, témaköröket beszéljünk meg, amelyek a gyermekek nevelésében és gondozásában napi szinten megoldandó problémákat jelentenek a családok számára. Igyekszünk átadni a jó gyakorlatokat, erősíteni az édesanyák önbizalmát, beszélünk az alkalmazott nevelési módszerekről.

8.2. Együttműködés partner intézményekkel

Kapcsolat a DMJV Egyesített Bölcsődei Intézménye Tagintézményeivel. Fontosnak tartjuk egymás munkájának megismerését, szakmai vélekedését, hitvallását, s ezek gyakorlatban történő megvalósítását. Különböző programok szervezésénél elengedhetetlen az egymás iránti segítőkészség, érdeklődés, véleménynyilvánítás. Kiemelten szoros kapcsolatot ápolunk

azokkal a tagintézményekkel, ahol diétás gyermekeket fogadnak. Szakmai tanácsokkal segítjük munkájukat.

8.3. Kapcsolat az óvodákkal

- Arany János Óvoda
- Sinay Miklós Utcai Óvoda
- Thaly Kálmán Utcai Óvoda
- Újkerti Manófalva Óvoda
- Dr. Molnár István Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény, Óvoda, Általános és Készségfejlesztő Iskola, Kollégium
- Hallássérültek Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Óvoda, Általános Iskola és Kollégium

Évente több gyermekünk nyer felvételt ezekbe az óvodákba. Az intézmények kapcsolattartására a nyitottság, és a folyamatosság a jellemző. Célunk az óvodába való átmenet megkönnyítése, ennek érdekében megismerjük egymás nevelési gyakorlatát. Gyermeknap alkalmával ellátogatnak hozzánk az óvodás gyerekek, és rövid műsorral kedveskednek nekünk. Óvodaválasztás megkönnyítésére az óvodavezetők szülői értekezlet keretében tájékoztatják a szülőket a jelentkezés és a felvétel rendjéről.

Kapcsolattartás formái: megbeszélések, közös programok, kölcsönös látogatások, szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések.

8.4. Egyéb kapcsolatok

- A Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival folyamatos az együttműködés a sajátos nevelési igényű gyermekek korai fejlesztésének biztosításához.
- A Hallássérültek Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményében, ill. a Hajdú- Bihar Megyei Általános Iskola és Kollégium Dr. Kettesy Aladár Általános Iskola Intézményegység Látássérültek Iskolájában működő pedagógiai szakszolgálatok munkatársai szívesen állnak rendelkezésünkre a hozzánk járó sajátos nevelési igényű gyermekek speciális ellátásában felmerülő problémák megoldásában.
- Az Autista Ambulancia vezetőjével, illetve munkatársaival állandó szakmai kapcsolatban vagyunk. Iránymutatásaikkal, tanácsaikkal segítik munkánkat.
- A DMJV Család és Gyermekjóléti szolgálat munkatársaival is kapcsolatban vagyunk, gyakran kéri egy-egy veszélyeztetett gyermek elhelyezését. Az általuk szervezett konferenciákon, éves gyermekvédelmi beszámolókon is szívesen részt veszünk.

9. A tájékoztatás helyi módja

Az Intézményünkben folyó munkáról, aktuális eseményekről, változásokról a szülőket a szülői értekezletek, szülőcsoportos beszélgetések, a napi találkozások alkalmával tájékoztatjuk, valamint a faliújságra kihelyezett írásos tájékoztatókkal értesítjük. Minden gondozási egységben szülői munkaközösségi tagot választanak a szülők maguk közül, akik folyamatosan tartják a kisgyermeknevelőkkel a kapcsolatot, és e-mailben értesítik szülőtársaikat.

Fontosnak tartjuk, hogy a leendő bölcsődéseink szülei is megismerjék intézményünket, ezért minden évben nyílt napokat szervezünk. Lehetőséget biztosítunk az épület, illetve a játszóudvarok megtekintésére, a kisgyermeknevelőkkel való találkozásra, beszélgetésre.